

JAUME BARTUMEU CASSANY
Excap de Govern

Saber fer i fer saber

A propòsit de l'acord d'associació amb la Unió Europea

Tot sovint he escrit que el Govern de DA practica una comunicació cloroform.

Brilla en comunicació però tergiversa en l'acció.

Ja sabem que el ressò i el resultat d'una acció també depèn de la manera de presentar-la.

Ara ens hi trobarem a propòsit de la fase final de la negociació de l'acord d'associació amb la Unió Europea.

Però la dificultat principal rau en l'obligació d'un Estat responsable de defensar els avantatges de l'acord, que són molts, sense amagar els inconvenients, que també n'hi ha, és a dir que el que caldrà fer aquest nou any 2024 és parlar clar, sense falsos tecnicismes.

El que esdevé insuportable per a tots aquells que defensem que a Andorra li cal, li convé, un bon acord d'associació amb la Unió Europea és que s'està instal·lant el convenciment que el Govern no ha fet ni està fent tot el que caldria per no sacrificar sectors de l'economia, és a dir llocs de treball, és a dir, persones concretes.

La política és l'art de conciliar uns imperatius que poden semblar contraris. Avançar amb discerniment no vol dir ser temorós o apocat, ni tampoc inconscient.

Per això ara caldrà fer prova de saber fer en l'explicació, el fer saber, del que representa ésser Estat associat amb la Unió Europea.

El debat que ara comença és un debat força tècnic que no suscita entusiasmes populars.

Però caldrà baixar al detall, als detalls: drets, pensions de jubilació, sanitat, tot allò que necessita

un suport financer de l'Estat no pot quedar embolicat en meres regles comptables.

Ni tampoc embolcallat en farragoses discussions sobre la hipotètica sobirania perduda en l'acord d'associació amb la Unió Europea.

Es comença a escoltar una cantarella populista que assegura poder resoldre problemes àmpliament sentits com a amenaçadors amb solucions simples.

Aquest clima enrarit, de confusió, regit per la immediatesa i

Aquest clima enrarit porta a la substitució del debat democràtic pels crits i el soroll

Es percep una por difusa a Europa que suscita moltes pors andorranes

la *infobesitat* de les xarxes socials, porta a la substitució del debat democràtic pels crits i el soroll.

Hem de plantar cara democràticament a aquesta absència de debat i aplicar aquelles paraules de George Orwell: "(...) cal lluitar amb constància per veure el que es troba a la punta del nostre nas."

Els moderats, els socialdemòcrates raonables, hem de defensar amb matisacions, fets i arguments que Andorra no es pot instal·lar en una posició de negar

el seu caràcter i la seva condició (geogràfica, sociològica i cultural) de país europeu.

Però mentre ho fem, hem de constatar que una desconfiança subtil i insidiosa recorre les aigües profundes de la societat andorrana: sobre la velocitat incontrolable dels canvis, sobre la precarietat dels llocs de treball, sobre les conseqüències de la distribució desigual de la riquesa i sobre el control de les circumstàncies i rutines de la vida quotidiana. I desconfiança, sobretot, que siguem nosaltres els que ja no dirigim les nostres vides, sinó que el Govern d'Andorra hagi perdut el control que ara passarà a mans de forces situades a Brussel·les, fora del nostre abast, moltes vegades sense cares visibles i identificables.

Ho vaig escriure a finals del passat mes d'octubre en la meua aportació al Quadern "Europa en l'horitzó: vers una associació positiva" que el Centre d'Estudis i Recerca Socialdemòcrata (Ceres) va presentar el 15 de novembre del 2023: "Es nota, es palpa una por a Europa. Una por difusa que suscita moltes pors andorranes: por de la crisi, por de la immigració, por de la decadència, por, al capdavall, de les reformes obligades que comportarà un acord d'associació amb la Unió Europea."

Ara haurem de parlar de futur. I de política amb sentit d'Estat.

El meu desig per a aquest any que comença és que puguem aconseguir sumar esforços i capacitats per mirar lluny, per construir país i anar a totes.